

খোরিৰোলগী অখনৰা লামায়

Sunday, January 26, 2020, Imphal

“লাময় নঙগী নখুঙ্তনা, জ্ঞাতিগী সেথ জেঁবনি, জীবগী উপহি ওঁহবনি।”
- *খিঃম ওঙাং হলে* (‘মমল’ শেহেংদৰ্গা)

হৈছে

এগী লম্বী, পুন্সি লম্বী

—তৈয়ীব খান, *লন্দন*
অদুব খল্লমদে পুন্সিদা,
অনৌবা খোঙ্গালাদা থুংলুনি।
ঙসিদি লেপ্তৰে মাঙদা,
ৰাখলনা খল্লমদৰা পখুংদুনা।
নঙগী খঙঙমদৰা লীলাদা,
ককঙাওনৰি অনৌবা পুন্সিনা।
নোংমতসু খল্লদে ৰাখলসিনদি,
পুন্সিদা বসন্তদু লাকখনি।
আশা থম্দি লেপত্ৰবনি,
মচেং তানা কায়ৰবা থম্মোয়সিনা।
কৰহ্মা নঙগী লাঙ্গোংথ,
পুন্সিনা তাইবঙ-লাঙদা থুক্বা?
খঙদে এদি এগী পুন্সিবু,
পুন্মক নঙগীদমক কংত্ৰবনি।
চংলিবনি পুন্সি-ঈশৈ শকুনা,
শৈরাংবীৱৰুপা ঈশৈদুগী ৱাগদা।
এগী হায়ববু ঈশৈদুনি,
মদুদনি এনা শৈথাজৰিবা।
এগী হায়ববু তাহ্মদুনি,
মদুদনি এনা ঙাওজৰিবা।
এগী পুন্সিদি নঙগীনি,
মদুনা এগী আশানি,
নঙগী নুংশিবসু এগীনি,
মদুনা এগী অপেনবনি।
তাইবঙলী চংনৰোল এদি খঙলুদে,
নঙবু নুংশিবনা এগী লম্বীনি।

লাপত্ৰবী

—টি সঞ্জয়, *মিজোৰাম*
কৱিগী থেংনকুই নঙবু
এগী পুন্সিনা
কায়নথিবা, লাপুখিবগীদম্ভি ৰাৱৌজদে...
অহেনবা থিজখিবনি...
অদুব থেংনবা মতমদা কৌজবা
ঙল্লৰেই খল্লবদদি...
কণুৰা ভমজদে,
মচেং-মচেং কায়হৌৰবা থম্মোয়সিনা।
কৰহ্মা মফমদা, কৰহ্মা মতমদা
উজবা ফলগৰা।
মীকুপ ’মতং ওইৱসু’ মতুংদি...
উজনীংই অৱেইবা ওইৱসু,
এগী পুন্সিনা...’নঙবু’

নীংশিংবগী মৰুমদা

—শ্ৰীকাংজম নন্দকুমাৰ
যৌদোক ৰাখোক কয়া
হৈছে পুন্সিগী
অঙনবা বসন্ত অম্বুজা।
থাজখিদ্ৰবা যৌদোক কয়া
অম্বুজা থোকখিদ্ৰবা
যৌদোক কয়া
এগী ইফমদা থোকথি।
ঙসিদি নুমিংহা
চিংয়া নক্সা
লৈৱৰা কান্দা
নীংশিং নীংশিং
নুংশি থোয়ৱৰা মাবু
হহ্মা হহ্মা কৌৱি
তাৰিখিদ্ৰবা এগী
ৰাকংশিং অদো
হজিন-হজিন।
তানীংলমগনি
তানীংলমলোই খঙদনা
য়েংলকথি মীংচিদি
ও, তাবদি তাৱিদনা
মোমোন নোকপা
মায়থোঙ অদুদি উখিদ্দেৱে।

পুন্সি পখুং

—অঙেম ইবোমচা
চেমৱি শাংলৰা লম্বীদা
লেপুনা পুন্সিগী
যৌনৰা পখুংবু
পল্লপফম খঙদৰা।
পোথাবা লৈডনা মীকুপ-পুংজা
অহিং-নুংখিল অনীদা
তিৱদে লম্বীসু অমগা-অমগা
কননা চেল্লি লোয়ননা নাপলগা
ইনাক খুনবগী
ওইৱবোই খল্লি সংসাৱ ’সি
স্বগগী কোনু
কনা অমনা চেল্লি লোয়ননা
জিগ্গা গা লয়ৱৰগী
ওইৱবোই খল্লি সংসাৱ ’সি
নৱকী কোম
ফাওৱকথি অনীমকী থম্মোয়দা
মঙাল অমা
যৌৱদাই পখুং মীকুপ পুংজাদুদা
অৱেহ্ননি অৱেহ্মা, পুন্মক অৱেহ্ননি।

নীংতহ্মা হায়বা মহাওদো

—সমৰজিৎ লাংওনৰা
মহাওদুনি উংলিৰা
মহাওদুনি খঙছল্লিৰা
ফনেক খোঙদাই শেংতুনা ইমানা
মশাগী ইল্লিৰা ফিমক্সা মোন মাবু ওইনদুনা
ৰাকচীংগী উলেন মৰজা
নীংতহ্মী মহাও ফ্ৰজহ্ৰবা
মচাশিংগী খনবদা
অৱোইৰা পুংফম অসিদিদি
তক্সগে মাতুঙম
তাক্সি নীংতহ্মা কৱিনো
উংলি নীংতহ্মা কদইবু কৌই
নোংমদা পোকপা মচানা
নীনি শিৰা হৌনদে

পোন্ধ্ৰবদি শিৰা শোয়দ্রে
অদুব মীখা পোন্না হিংগদবগী শৰুক
পোক্তবনা হেমা ফৈ
হে ইমা নুংশিবী
নঙগীদমক হিংজগে
নঙগীদমক শিজগে
কথোকচৰে থৰায়সে
ইমা নঙগী পাউখুম পীননৰা
ইমা নঙগী পাউখুম পীননৰা!!!

তাইবঙ খোঙচৎ

—পুয়াম অচৌ খুনমচা
মতগীগী খোঙচৎ
ছেছৱি তুৱেলগী ঈচেলগুম লেপুনা
তাইবঙ খোঙচৎসু লেপুনা
ঘড়ীগী কাতাগুম চংলি।
তিক তোকে! তিক তোকে!
নক্সহ্মা ক্যাসু
তপ্পা-তপ্পা লাপথোক্খি।
তাইবঙ খোঙচৎসিদা
ঙসিনা মৰুপা;
অঙকপা
অশংগা উহেসু কেল্লি
অমুনৰা উইহ খক নঙে।

পোকপদা কৱিসু লোয়নৱন্তে
শিবনা কৱিসু পূৰ্বা য়াৱেই।
নুংশিবনা শাস্তিগী মৰুপনি
কল্লক য়েংখিনবনা
লানগী হৌৱকফমনি।
তাইবঙ পুন্সি লম্বী
পাক চাউছল্ল।

লাক্সৰোইদবা হৌত্ৰবা

—খাঁদেম বোৱসিংহ
তেনৰা শব্দু পাইৱৰুপদো
নুমিৎপাৱাইৱম কাল
মঙ ওইনা খল্লদো ভসি,
শেকপীনদি চৰোং চৰোং
নুংখিল পোৰোপুদা
মনীং হৈবোংদা য়াদুনা তোং
থাজদৱে অমুক উৱকনি।
উৰা কৌৰা উচেক্সা অমৰা
কোল্লপ কোল্লপ উসাশিংদা,
নাকল অমদনা উথুম, উহেন্দ্ৰী
লৈৱাই শেহ্মাংনা তোৰ্কাদুন্দা
লাংওন অমগী ওইৱৱেদো!
মহৌশাগী নিংখিজবা
মতমগী অওনৰা শত্ৰুম
নোংদহ্মা কনাগী নোংদম ওইৱিগৰা
নঙগী এগী অশোয়ৰা লৈনৰনা?
খিদৰা যাদে হন্দৰা ঙল্লন্তে
চক লৌইখি প্ৰলয় লাকত্ৰি
হিমি়ম্ননীংই লৈমি়ম্ননীংই
এগী অকায়ৰা কৱি’ তৌখিদে
চাক্সক চাখিদে ফিম্নন খখিদে।
খৌনা ফৰবা হে মীওইৰা
সমুদু ঈৱাৱা থিৱসি লাউ
হিমালয় কানা য়েংখিসি লাউ
মাঙহৰা এখোয়গী মনি মুতাশিং।

ইফাল কাদ্ৰিবা অশৈবা

—মৌৱাংথেম কুলচন্দ্ৰ
চিয়া অময়া
পাং, তুৱেল, তোৰ্কান্দা
কোয়না চংপা ’অশৈবা অমা’
মাগী শৈহেক-শৈৱোল
খোঞ্জেল খোহ্মাং শুৱদা
ঙাওঙৈ!
নাৱক-মোংশোংগী
উচেক ৰায়া কয়না।

তাম্ৰাগা - মাগা
তাম্মা - কৌনৈ
উথুমগা চিল্লোকে
পুকমেন পাউমৈমৈ।
কাক্সা মাবু কৱেম্বৰী
চৱেইনা মাগীদমক লেপই
কোকিলগা সুৱু ওৱাইমি়মৈ।

অদুবু!
মাবুদি মীনা শকখন্তনিবিদে
মহাক!
ইফাল কাদ্ৰিবা অশৈবনি।

মায়গৈ মৱি

—লাইফালকপম বীৱমনি
মায়গৈ মৱি, শুংদাই নিপান
ঙক্সদুদাই অখৌবা, অখৌবাশিংনা
হোৰে, হোৱোং হোৰে
মনীং মমাঙ হোৱে।
হাৰাইমান, থল্ললনু ঙনৱি
ৰায়েমৰা তাক্সৱে জোংজাওদা,
য়েমৰা হোংনৱি অদু
পায়খংলি চৌই চং মখুংনা।
মায়গৈ মৱি, শুংদাই নিপান
ৰোংনাওগী, ৰোংনাও ভাজা,
ফস্মা চল্লগা, হিগ্গা চল্প্ৰে
লৌপু য়োংনা তাক্সকদৌৱে।
মনাই ওইৱদুনা মপু
মপু ওইৱদুনা মনাই,
পোল্লোই য়েংহৌদে, নুংঙাইনৰা
মাগী মাগীদা খনখিননা।
মায়গৈ মৱি, শুংদাই নিপান
চিংলোন মাপল লানশিল্লক,
চাজৱৱি লমগী চেল্লশিং
হমীংদে মৱমদা, নুংশিবশিং।
লমগী যধনা মচি শাংই
মখোয় মশেন থাজদে,
অভাঙ অভাঙ চাউৱি
অমনা অমবু ইকায়খুম্ভদে।

ৰাংমদা

(চাম্মৱক পোকচগে চাম্মৱক শিজগে হায়ৱিৰা কবি অমা)

হায়নৰা লৈ, ৱিলিঅম ৱৰ্ডসৱৰ্থনা ইংলেন্দী অৰাং-নোংচুপা লৈৰা লেক দিষ্ট্ৰিক্ততা পোন্ধ্ৰম্ৰদৰা মহাক ভসিগী নেৱৰ পোইত হায়নৱিৱসি ওইৱমদৰা য়াই। ক্ৰিটিকশিংগী ৰানি। মখোয়না অমুকসু হায়ৱি, মফমদুনা মহাক পোন্ধ্ৰম্ৰদগনা লেক দিষ্ট্ৰিক্ত অদুসু ভসিগী লেক দিষ্ট্ৰিক্তকুম মিংখংওৰা তাৱমদৰা য়াই। ফজত্ৰবা ৰানি, কৈনী মপান নাপীনা তাং, নাপীগী মপান্না কৈনা তাং হায়বদুনি। মখোয়গী ৰাা অসিনা ভসি এখোয়দা ঈঙ্গিং পীৱিবনা কবিবু মাগী পোকফম শাংফস্মা কয়াম ঈখিল পীবগে হায়বদুনি। কবি হায়বসি য়ান্না সেসিটিব ওইত্ৰবা থৰায়নি, অদুনা মানা মিং পাঙলকপনা উৰিবা, তাৱিৰা পুহ্মা খক লেন্না মাঙদে হায়বসি য়েংনফম লৈত্ৰে খল্লি। মাগী ইমুংগী, অকোয়ৰবী ঈখিল ময়ামদুনা মাগী মূংদা হুংলুৱগা থোন্ধ্ৰকপা খোঞ্জেল অদুবু শৈৱেং কৌই হায়ৰা অসিদি মী পুম্ভল্লৱা য়ানৱৰা ৰা ওইৱে। কবীগী থমোয়দি ঈমায়নি, মিংশেল নঙে, চঙত্ৰিবা মমিদু অদুম থোন্ধ্ৰক্সবদি শৈৱেং ওইৱেৱেই। ঈমায়না চৈ অচুহ্মা অমা য়ুংবদা ঈৱোয়ুংগী মশাদু পৈনা উৰা অদুন্না, মাগী ওইৰা মফোঙদোক অমদা থোন্ধ্ৰক্সবদা, শেল্লক্সবদা মমিনি। অদুৱনি ভসি কবিবু ঈৱাংনৱিৰা। ৱৰ্ডসৱৰ্থপু শোমাৱিৰা। চপ মালৰা মহৌশা কবীগী মিংয়েংদদি এখোয়গীগা খক মাৱদ্রে।

এনা ৰাঠৈ অমা অনীদং পঞ্জকৱিৱসি কুইনা ঙাইৱৰা তুংদা লমসিগী শীংথানৱিৰা কবি অমগী শৈৱেং লাইৱিক অসিমা পাৰুৰবদগী ফাওৱকপা ৰাখলদুনি। মহাক কনাসু নঙে, শৱতচাদ্ৰ থিয়ামনি। মাগী ’মহৌশা’ কৌৰা ফোঙত্ৰবা তুংদা চহী ভকী মখভা তুমি়মা লৈৱৱৰগা মকা ফোংলকপনি। অদুব অনৌৰা, ইতাপ তোপ্পা শৱতচাদ্ৰ অমা ওইনা থোৱাক্সে। এখোয়না এখোয়গী মশক নাইৰা কবি খৱগী প্ৰোপ্ৰেস য়েংলি। হিংলিৰবিশংগী মৱজা। ভুবনম্মা কদেম চংত্ৰে, ইবোমচা কৱি ইৱি, থাংজম ইবোপিশাক্সুবু তোক্সত্ৰবা, লনচেনৰা কমদৌত্ৰে, নংত্ৰগা বীৱেন্তজিংপু কৱি পাউ তাগে, শৱতচাদ্ৰপু ইৰা তেৱেকনা মাবু অসিনচিৰা। প্ৰোপ্ৰেস লৈত্ৰবা কবীগী ৱাদি কয়া কন্না ঙাঙনদত্ৰে। এখোয়না খঙই, ’ঐ লাইমিং লৌদে’ হায়না লাউৱদ্বা কবিৱত্ৰ শ্ৰীবীৱেন ’সনাগী কেৱাক্ত’ লৌহিশনিথি। খৰা ঙনবদসু ’ৰা অমতা হায়গে তেলঙ্গ’ হায়ৱদ্বা কবিৱত্ৰ সমৱেন্তসু ’ৰাকচীংগী কবিতা’ দা লৌহিশনিথি। কবি নীলকান্তসু অদু মঙায়, ’কনোমদনো লহেনসিবু’ লাউৱদুনি অদুব ম’মেংথনা ’তীথ্ৰ যাত্ৰা’ অমনা লৌহিশনিথি।

হিংলিবশিং অসিদসু য়েংনীংলি, মাগী মাগী মফম অমমম কনত্ৰবা ঙাভনি, য়েংলি কদয়ফাওৰা ঙল্লৱা চংপা ভট্টিবগে হায়বদু। পঞ্জত্ৰিবা খৱসি থোংফম চেংলি, ৰাশক ঙল্লৱি। এখোয়গী শৱতচাদ্ৰগী মতাংদদি হেয়দুম মশক মপুং অমা ফাৱকপা উৰি। মাদি হেক হৌৱকপদগী অশাউৰা কবি নঙে, অমেঙৰা কবিসু নঙে। মাদি ৱৰ্ডসৱৰ্থকুম মণিপুৱগী মহৌশাগী ফজবনা শেল্লকুপা কবিনি। মাগী ৰাঠৈ, খোহ্মা থোইনা হেদোকপা য়াওৰা নঙে, অদুব এখোয়না কবি অসিবু শোমাৱিবনা মাগী মিংয়েং অসিনি। মাদি অচংপা মুৰ্ত্তিনি, মাদি ৰা ঙাভৰা চিংনি, উপাস্তিনি, তুৱেলনি। নুংঙাইৱিৰদি ’ত্বেঙ্গলী কাৱৰা পোদোন’ (১৯৮০) বু মশাগী চহী ১৯ শুবদা ফোঙখিবদগীনি ভসিকাওবসিদা কবি অসি ফনা শাৱনা লাকত্ৰে, মাগী শৈৱেংগী খোঙচৎ। মবেনবোকপু কাউঙমদৰা থমোয় অমদগী হৌৱকপদৰা শৱতচাদ্ৰগী পুন্নিং লৈকোল ভসিদি মালেমগী ওইত্ৰে। মাগী ’অক্ৰিকা’ (১৯৯৩) দা য়াওৰা ’ইচে’ শৈৱেকনা মাবু খঙনদৰা য়াওখিদ্ৰবনি। মতমদুগী খুৱাই অসিগী মশক পুন্লপ তাকপা ঙম্বী হায়ৱিৰা শৈৱেং অসি-খক্তা ইৱবসু কবীগী থাজা পুখংপা য়াৱৰা কৱিনি। পনৰা য়াই, ’নোং অসি লেপত্ৰি/থোকখিনু ইচে মপাদনা /...কানৰোই ইচে নঙগী ছাট্টিদুনা/ঙল্লোই খনৰা নশাদুবু নোংলিক্তগী /...য়েংঙ ইচে শুমাং খুদিংসে/ওল্ল/মঙৱক কানবী/... ইচে নঙ ইমুংদা লোংলু/ইচে নঙ শুকচং চংখিনি।’ মসিদা পোন্ধ্ৰোইদৰা কনা লৈবগে। ইচম চাম্ৰা, ৰাঠৈ খজিক্তনা, কদাৰা ফজনা ফোঙদোপত্ৰবা। শৱতচাদ্ৰদি হামেনিষ্ট কবি অমনি, মীনুংশি পুৰা অইবনি হায়বদু শৈৱেং অসিনা তাক্সি। M. H. Abrams না মাগী ’Mirror and the Lamp (1953)’ হায়ৰা অদুৱা শেংনা ইৱি, ’Poetry must be an expression, or overflow or utterance of feeling, or the product of the poet’s imagination operating on his perceptions, thoughts and feelings”. শৱতচাদ্ৰগী শৈৱেংদি হায়ৱিসিমক্সি। মহাক্তী মীওং মীনে য়াদৰা, নুপীগী ঈজংকীদমক খনৰা, মীনুংশিনা য়োহ্মা ৰাঠৈ, অদুম মখঙগী মাগী লাইৱিক ’ম্মলিৎদবশিংগী য়ুম (২০০১)’ হায়বদুসু অদুম তাৱি। য়েংৰা য়াই – “চাৱবী! নহাক্তী শকহেৰবী দাফনিগুম ফৱো খৌনা/কোয়তান তামৱক্সিৰা খোখোয়গী মমাঙদা।’’ (চাৱবী, লা: ৭৭) অমুকসু মানা ঈং-তল্লা য়ুৱাই অমবু কয়াম ঈখৌ লাংছৰংগ হায়বদু মাগী ’নোংমাইহিং’ কৌৰা শৈৱেংদা ফোঙদোন্ধ্ৰি, লাইৱিক্তুজ্ঞদা। অমত্ৰ, “কৱহ্মা নোংমাইজিংচে অমুক ঙাইদৌৱিৰো/কৱহ্মা নোংমাইজিংচে অমুক থিৱদৌৱিসিবু/শাস্তি,/কদায়দা লোতুনা লৈৱিৰা নঙনা।’’ মতমদুগী চিং-তম খাইবুং তৌৱকপদা নাফৌকেনা চৰ্চ কাৰা নোংমাইজিংবু সিংল ওইহল্লগা ফজনা ফোঙদোকপা শৈৱেংনি মাগী।

শৱতচাদ্ৰগী শৈৱেং খোঙচৎতি পলকোৱ সূম লাউথোন্ধ্ৰকপনি। মাগী লিটৱেৰী কেননসু সূম পাকথোন্ধ্ৰক্সিৰা চগোনি। মাগী মখঙগী শৈৱেং লাইৱিক্তনা মদুগী মশক উৱকথি। ’সূনামী’ (২০০৬)’ কৌৰা মাগী লাইৱিক্তা মালেসু শাস্তি লৈহম্বীংবনা লৈতাৱজ্জবদা ’চিং’ কৌৰা শৈৱেংদা অসুন্না ফোঙদোন্ধ্ৰক্সি - “চিংলেন্দ্ৰবা নহাক্সা য়োৰ্গিৰা খুনু অঙৌবশিংদে/পাইৱকপ্ৰা হায়দুনা/ভসিগী মীৱোলনা, ভসিগী অতিয়াদা/য়েংলি মঙক থাঞ্চতুনা।’’ (চিং, লা: ১০) তাইনফম খঙলত্ৰুদনা তুমি়মা লেপুনা লৈৱিৰা চিংবু সিংল ওইগগা মশাগী আশা, অপাশ্মা, ফোঙদোন্ধ্ৰবনি। মাগী থৰাৱনা থাজে, মহৌশাগী খুংশেম পুন্মক নিয়ম ঙক্সি। মী হায়ৰা অসিমতনা ফওবনা মালেমসি মী লৈৰা য়াৱেইদৌৱি। অদুন্ডনা ৰাদ ৰাক্সগা মাগী থৰায়না মহৌশাদা চঙজৈ, অদুনা ইৱক্সি, মখঙদা ’মহৌশা’ (২০১৩) কৌৰা শৈৱেং লাইৱিক। মসিদদি কবি শৱতচাদ্ৰগী মিংয়েং মচেং তাদ্ৰে। তাইবঙ খোহ্মা য়েংলে, অমতা ঙায়ৱৰা খুন্দৰা য়াৰা গ্ৰহ, মালেসু ওল্ছেক্সা নুংশিৱক্সে। পুন্না মপুম ওইনা য়েংৰা ঙফ্গগী পাদল, খৌনা উংলক্সে। মসিৱদি এখোয়না শৱতচাদ্ৰগীদমক খুং থাঞ্চলিৰা। মাগী শৈৱেং অমতং য়েংৰা য়াৱি – “তাইবঙপানসিদি কৱিনো/অঙানবদগী কুমখৰগা অমহ্মা/অমহ্মদগী কাখংলগা অঙনৰা/লৈৱি লম্বী অমদি কাখং কুমথগী/লম্বীসিনা ময়েক শেংবদা উসিনি লৌইনা/লম্বীসিনা ময়েক শেংবদা উৱেই অমজা।’’ (শকউৰা শকউৰা, লা: ৫৬) পৱেং খৰা অসিনা তাক্সি - ধৰ্মগী খুৱৰা লান্না মালেমসি হমদুনা পুখিদিৱে। কবীগী মত মতুংইহ্মা এখোয়না লাই মশক খঙদনৱনি। লাইগী লম্বীদি হেক লায়না উদাবদা নঙে। খঙদৰা মশেলগী লামি হায়ৱিবনি। বিম্ব শাস্তি মশক তাক্সিৰা পৱেংশিংনি।

অদুবু হন্দক্সী শৈৱেং ৫৯ ৱাওৰা লাইৱিক অসিমদি পাৱ-পাৱগা ওইনদ্বা ছেল্লি, অমেংৰা ৰাঠৈতনা, অশাউৰা খৱীক অমতা য়াওদনা শৈৱেং শেহ্মা য়াই উৎপনি। পীৱিৰা ৰাহছোল্ল মালেম খোনৰা, নুংগী পোংলুন্না চিংজাউ ওইৰা, চাক্সিৰা থমোয়না মৌকী চিং ওইৰা, অদুব সমুদ্ৰ মনুংগীনি, মাপান্না উত্পনৰ, অদুম চাকপা, চাক্তদি কৱম হুংয়েং ইনি, মৈচাক য়াওবৰা শৈৱেংবু শৈৱেংলি হায়বগুম তৌৱি। অদুব লাইৱিক অসিনা তাক্সি, শৱতচাদ্ৰ ইচেচী মৈচাক, মণিপুৱগী ৰা, খংনবগী, লাউনবগী, খেৰৰা পুহ্মা থাদোন্ধ্ৰে। ভসিদি মহাক ৰোমেণ্টিক কবি ৱৰ্ডসৱৰ্থ ওল্লৈ। থমোয় তপথৰে, ঈংথৰে। অদুব ইৱাজি কবি

(হাৰগী মখা...)

‘হৌজিক খত্ৰদা এথাক ৰা ঙাভৰা ঙল্লকই। এনা হায়, ’বাপু, নখোয়না এখোয়গী থৰায় কনিবিৱে, নখোয়না অফৰা থবক হেক তৌবিৱে। পোং লৌনৰা লৌত্ৰে, মদুগী চিনৰা লৈতে। এথাক নখোয়দা ৰা অমদি হায়গে মদুদি নখোয়না তৌৱিৰা থবক অসিনা হিংলিবনি। নখোয় সৱকাৱগী, অদু ওইৱগদি এনা দৱবাৱীগীনি’

‘মখোয় পুন্মক এগী নাজা চঙশিল্লতুনা হংনৱকই, ’নহাক কনানো? কদহিলা লৈবগে? কনা-কনা লোয়নবগে?’

‘এনা হায়, ঐ গজ্জহনি। থাকুৱ দুৱবনি সিংহগা লোয়নৱগা লাকপা মীশক অমনি।’

‘মদুগী মতুংদগী মখা তানা হল্লনু ৱদনাথ ভৈয়া! পুন্মক মমীংতগী মপী তাৰা মঠৈ কৰা-কন্না নোন্ধ্ৰম্বী। নূপা অমনা এগী খুং পায়ৱদুনা মশাৰোমদা চিংশিলি। এসু কৱিমতা খনৰা ঙমত্ৰে মদুদি মহাক্সা কৱি তৌৱকদৌৱিবনো? মহাক্তী মখোংনা কোটি কোংনা থাঞ্চলদুনা লৈমায় থক্তা থাঞ্চতুনা থাউে’

‘এথাক হকচাদ্ৰা পক্সিৰা নাপী, উফুল-ৰাইফুল কহ্ছেতুনা হৌগংলি। পোং হুৱানৰা নৌনা য়াওৱকপা নহা অমনা হায়ৱকই, দুৱবনি সিংহ হায়ৱিৰা মীশক অসি কৱহ্মা মখলগী উচেচী মমিৎনো?’ হুৱানবশিং অদুনা পুন্না অমুক ৰাফম অদু তাৱগা বি-বি ফা হিংগতুনা কন্না নোেকই। ‘এনা হায়, দুৱবনি সিংহবু নখোয় খঙদে বাপু? নখোয় মপান লমদগী লাকপৱা? কিলোমিটৱ ১০গী মনুংদা লৈৱিৰা মফম অসিগী মীওইশিংদা কনাগুহ্মা অমনা গজ্জহাশিংদা ৰা কন্না ঙাঙদে। দুৱবনি সিংহগী ঝুঞ্চংগী মীওইশিংবু পুন্মক্সা তাদেঞ্চগা চংনৈ। অদুব বাপু, নহাক্সা থাজ্জগদি এগী খাউ অসি পুদুনা চংপ্ৰা। কৱিসু কাইদে!’

‘হুৱানবশিং অদু অমুক বি-বি তৌদনা নোন্ধ্ৰকই। নূপা অমনা হায়ৱকই, ঐ খঙই। হৌজিক দুৱবনি সিংহগী মতম লোয়ত্ৰে। মখোয়গুহ্মা অৱিৰা থায়নগী মীওইশিং অসি ঙাইহাক চে ফুনবগী কলা উৎতুনা অফাউৰা য়ান্না শাবনি। মহাক্সা হায়ৱিৰা দুৱবনি সিংহ হায়ৱিৰা মীশক অসি চৈ কক-কলদুনা ফল্ফাং অনী-অহুম চেংদুনা খৌনা ফৰা ওইখিবনি। হৌজিক্তী ওইনদি ৰাগী মতংনা ফল্ফাং চেংৰা ফুলশিংগী অভাংগিহ্মা তম্বিৱি।’

‘হুৱানৰা অমনা হায়ৱকই, চৈ হায়নবসু তম্বিবনি। ঐ ইশামকসু মঙেন্দগী চৈ হায়নৰা তম্বিবনি।’ ‘অহানবগী নহাদুনা হায়, অদু ওইৱবদি দুৱবনিসিংহ য়ান্না ফাওৱবৱা। নোহঁমে ফাওৰা মাগী মনাজ় লৈৱেই। অদুগা মহাক্তী মমিং শন্দেক্সৰা হোংনৱিৰা!’

‘অতোপ্পা হুৱানৰা অমগী মখুংতা কৱিনোমা পায়ৱগা লেপ্পম্বী। ফুৱিংখাউদগী মহাক্সা নোহঁমে অমা শংতোৱকই। অদুগা হায়ৱকই, সি য়েংঙ ইবুংঙো, মসি নোহঁমে মৰু ৬ চনৰা খুংলাহনি। নেসি কাৱটুস পিষ্টল নঙে, বিলায়টিগী অশেংৰা পিষ্টলনি।’ ৰা ঙাঙলদুনা মহাক্সা পিষ্টল অদুগী মচিন এগী থৰাজ়া নমশিল্লকই। মহাক্সা হহ্মা-হহ্মা হায়ৱকই ’চংলগা নঙোয়গা নপা অদুৱা অতুঙো। অশোনবশিংগী মৱক্তা নিংখৌ ওইবগী মতম লোয়ত্ৰে। হৌজিক্তি মহাক ফমুংদা তা-তাদুনা কল্পদুনা লৈৱমগনি। কৱিগুহ্মা অঙানৰা অমদি অমমহ্মা মতমদা থেংনৱবদি চাকখাউ ফাও লৌথোক্সি। খঙলবৰা ইবুংঙো ফকিৱেদাস!’

‘মদুগী মতুংদা ভৈয়া, ঐ ইশা ইথক্তা ফাথৰা ঙমখিহ্মে! হকচাদ্ৰা খৌনা চাম্মা-চাম্মা লাকখিদ্দনা

	
লাইৱিক	: ৰাংমদা
মখল	: শৈৱেং
অইৰা	: শৱতচাদ্ৰ থিয়াম
অফোঙৰা	: এ পি ডি সি পন্নিৰুেসল
ফোঙৰা	: ২০১৯
মমল	: ২০০/-
পাউদম্ৰিৰা	: সলাম তোহ্মা

অসিগা খেলৰা লৈ। ৱৰ্ডসৱৰ্থতি মহৌশাগী ফজবদা ঙাওজবনি, শৈথাজবনি, কল্লকচবনি, মমৈদা তাইবঙ মপুবু থাগৎতুনা শৈথাজবনি। মাগীদি তাইবঙ মপুনা পছুনি, হৌৱকফমনি। মাগীদি ’Supernaturalisa- tion of the Nature’ হায়বদুনি। অদুগা শৱতচাদ্ৰগীদি Coleridgean concept নি। লাইবু তাইবঙদা পুথনৰা হোংনৱনি। হৈ অমদা, লৈ অমদা লাই উনৰা হোংনবনি। মহৌশা খুংশেমদা পুমঙাও ঙাওকববু থংনৰা মিৎকুপ্তা লাই ওল্লকপা মওংনি। মসিদি Coleridge না হায়ৰা ’Naturalisatio of Superna- ture’ হায়ৰা মওদুনি। অতোপ্পা লাই অমা থিৱুদ্ববসু মহৌশা খুংশেমদা লাই য়াওৱে হায়ৱিবনি। কবি অসিগী থমোয় ইলস অসিমক্তি কুইৱবনি ওমনা লৈৱকপা। মাগী লমকোয় ৰৱি ’নুংশিবী গ্ৰীস’ হায়বদুদসু চিং অমা, পাং অমা উবদা হেক্তা ঙাওজবনি। পৱেং খৱদং য়েংলবদা - “নুংশিবী হ্ৰেলেনিক, নঙগী ফজৱৰা চিং তুৱেল, লৌবুক লমহাং উৱে। ফজদে হায়বসিমদি এগী চীনবাসদ্গী থোৱকউ হায়ৰা য়াদ্ৰে। ফজৈ হায়বসিদিনি হায়ৰা ঙম্বিৰা। নঙগী ননাক যৌনা লাকপগী খোঙচতা উৱাক্সে, নহাক্সা শানামিৱিৰা পাক চাউৰৰা সমুদ্ৰশিং। নহাক্সা উচেক ওদুনা পাইগৰা শানাবগুম উখিৰা মতাং। নহাক্সা নশম-’ননা থাদেঞ্চদুনা নুংঙাইনা নীংতহ্মা ঈৰুজবগুম থেংনখিৰা মিৎকুপ...।’’ কয়াদা চঙতোহ্মা গ্ৰীসপু শৈথাৱিৰা, শৈৱেংগী শৈদাদা ইৱিৰা গ্ৰীসকী অতোপ্পা মিংং ’হেলেনিক’ হায়ৰা শীজিয়ান্না।

অদুনা মাগী শৈৱেংগী লাইৱিক অসিগী মমিং পুৰিৰা ’ৰাংমদা’ হায়বসিদা কবিনা ইৱি ’য়েমিংথা’ বু ওকচৱি, স্মাই মাঙখিবগী ৰাৱৌজৱি। ৰাঠৈ লীকই, ৰাঠৈ অমমন্না তিঃম অমমমনি। ফজত্ৰে হায়নীংই। পৱেং খৱদং লৌখংলবদা - “কনা অমতুদা হায়ৱমদে/নহাক হেক্তা চংলম্বী, চিং পাং তুৱেল লান্না...নহাজ ইশংতা শংবনি/... অদুগা কৱিগী/অশংববু মীৱায়দুনা/অশংবগী ৰাংমদা চেংকে লেলিৰা।’’ (ৰাংমদা, লা: ৯৬) পৱেং খৱসিদা শংহিংবংসু উংলি,